

Vuolijoen kyläkeskus

Vuolijoen kylä kuuluu maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuurimaisemaan. Sen arvoja ovat tyypillisen hämäläiskylän luonne ja edustava vanha rakennuskanta. Asutusta on ollut 1400-luvulta lähtien.

Kyläkeskuksen halki menevä maantie on vanha Ruotsinvallan-nuijasodan aikainen Pohjanmaantie Hämeenlinnasta Längelmäelle. 30-luvulla tie oikaistiin menemään kyläkeskuksen sivuitse (nykyinen Vuolijontie). Samalla yhdistettiin nykyinen Niskavuorentie Vuolijontiehen.

Pälkäneen Vuolijoen kyläkeskus koostui neljästä isommasta talosta Penttilä, Nikkilä, Kyöri ja Talvia. Vuonna 1776 Kyöriin talo on jaettu Iso-Kyöriin ja Vähä-Kyöriin taloiksi sekä vuonna 1805 Talvia kahdeksi taloksi, Talvia ja Talviala, joita myös Kylä-Talviaksi ja Taka-Talviaksi kutsuttiin. Oskari Salonen osti Talvialan tilan ja talon vuonna 1916 ja rakensi uuden talonsa nykyisen Vuolijontien toiselle puolella olevalle Kuusenmäelle.

Mäki-Jussin pirtin paikalle (kartta) rakennettiin vuonna 1910 Iso-Kyöriin uusi päärakennus, joka sitten myytiin vuonna 1921 Pälkäneen kunnalle. Vuolijoen kansakoulu aloitti tässä rakennuksensa toimintansa vielä samana vuonna.

Koulupiirin kuului oppilaita Pälkäneen, Hauhon ja Luopioisten pitäjistä. Rakennusta laajennettiin jo vuonna 1925. Koulutoiminta loppui vuonna 1966. Onni Salonen osti Vuolijoen koulutalon itselleen vuonna 1968.

Kylä sai oman VPK:n talonsa vuonna 1934. Tontti oli ostettu Pälkäneen kunnalta ja raivattu ja tasattu talkoilla.

Talon piirustukset oli tehnyt rakennusmestari Julius Lehtonen ja rakennusurakan olivat saaneet Saarisen veljekset. Varoja VPK:lle kerättiin järjestämällä vuosittain kesä- ja syysjuhlat, pikkujoulu sekä ohjelmallisia iltamia, tansseja ja perhejuhlia.

Talkoot kuuluivat osana VPK:n toimintaa. Kylän katuvalot on muun muassa saatu pystyyn talkoovoimin VPK:n avustuksella vuonna 1998.

Vuolijoen VPK:n aktiivinen sopimuspalokuntatoiminta loppui 2000-luvun alussa.

Sähköt saatiin kylän koululle kuusijuhlaan vuonna 1946 ja seuraavana vuonna VPK:n talolle. Puhelinlinjat vedettiin Vuolijoelle vuonna 1951. Sitä ennen puhelut käytiin soittamassa Vuolijoen kartanolla Hauhon puolella.

Vuolijoella on ollut Tuotannon kauppa nykyisen Vuolijontien ja Niskavuorentien risteyksessä vuoteen 1973

saakka, jonka jälkeen kylän kauppapalvelut jäivät myymäläauton varaan kylällä. Linja-auto kulki kylällä vielä 80-luvun alussa.

Etelä-Pälkäneen vesiosuuskunnan vesijohto vedettiin kylälle vuonna 1999.

Vuolijoen VPK on jatkanut toimintaansa lähinnä kyläyhdistyksenä. Toimintaan kuuluu edelleen vuosittaiset kesäjuhlat ja joulujuhla sekä erilaiset ulkoilutapahtumat.

Taloesiintymistä myös vuokrataan erilaisiin tilaisuuksiin. VPK on huolehtinut myös kylän uimarannan kunnostuksesta talkoovoimin.

Vuolijoen kylässä oli parhaimmillaan satakunta asukasta. Nykyisen Pälkäneen Vuolijoen kyläkeskuksen alueella on nelisenkymmentä asukasta ja lisäksi kesämökkiläiset.

Erkki Yli-Vakkuri

